

SADRŽAJ

1. poglavlje: UVOD

Hrvoje Jurić

Uvod	1
Definicija	3
Sadržaj dječje stomatologije	3
Literatura	6

2. poglavlje: RAST I RAZVITAK

Amra Arslanagić Muratbegović,
Nina Marković, Enita Nakaš

Uvod	7
Rast i razvitak kraniofacijalnog sustava	8
Prenatalni razvitak kraniofacijalnog sustava	8
Postnatalni rast i razvitak kraniofacijalnog sustava	10
Poremećaji u razvitu kraniofacijalnog sustava	11
Razvitak zuba – odontogeneza	12
Razvitak krune zuba	13
Razvitak korijena zuba	16
Razvitak pulpe zuba	16
Razvitak potpornih struktura zuba	17
Nicanje zuba	19
Literatura	21

3. poglavlje: ANOMALIJE RASTA I RAZVITKA

Mediha Selimović-Dragaš, Amra Arslanagić
Muratbegović, Jelena Juloski

Nepravilnosti broja zuba	23
Uvod	23
Etiologija	23
Hipodoncija	24
Oligodoncija	26
Anodoncija	26
Terapija nedostatka zuba	27
Hiperdoncija	27
Terapija anomalije povećanog broja zuba	29
Nepravilnosti veličine zuba	30
Uvod	30
Mikrodoncija	30
Makrodoncija	31
Poremećaji u veličini korijena zuba	31
Rizomegalija	31
Rizomikrija	31
Nepravilnosti oblika zuba	31
Uvod	31
Nepravilnosti oblika krune zuba	32
Dvostrukе formacije zuba	32
Fuzija	32
Geminacija	32
Konkrescencija	32
Terapija anomalija dvostrukih formacija zuba	32
Dens evaginatus	33

DJEĆJA DENTALNA MEDICINA

Dens invaginatus	33	Idiopatske nepravilnosti u strukturi cakline	55
Terapija	33	Nepravilnosti u strukturi dentina	56
Taurodontizam	33	Genetski uzrokovane nepravilnosti u strukturi dentina	56
Odontom	34	Okolišem uzrokovane nepravilnosti strukture dentina	59
Nepravilnosti oblika korijena zuba	34	Nepravilnosti strukture cementa	60
Dilaceracija	34	Nepravilnosti strukture svih ili više zubnih tkiva	60
Nepravilnosti nicanja zuba	34	Genetski uzrokovane nepravilnosti strukture više zubnih tkiva	60
Opći poremećaji koji se pojavljuju pri nicanju zuba	35	Okolišem uzrokovane nepravilnosti strukture više zubnih tkiva	60
Lokalni poremećaji pri nicanju zuba	36	Idiopatske nepravilnosti strukture više zubnih tkiva	60
Perikoronitis	36	Literatura	61
Eruptivna cista	36		
Epsteinove perle, Bonova zrnca i ciste dentalne lamine	36		
Prijevremena erupcija zuba	37		
Natalni i neonatalni zubi	37		
Tretman natalnih i neonatalnih zuba	37		
Zakašnjela erupcija zuba	38		
Tretman	38		
Poremećaji u tijeku izmjene zuba	38		
Prerana eksfolijacija	39		
Odgodjena izmjena zuba	39		
Ankiloza	39		
Terapija ankiloze zuba	39		
Ektopična erupcija zuba	40		
Impaktirani zubi	40		
Nepravilnosti položaja zuba	41		
Transpozicija	41	Usna šupljina	65
Rotacija zuba	41	Zubni lukovi	67
Inklinacija zuba	41	Fiziološka resorpcija	68
Nepravilnosti u boji zuba	41	Morfologija zuba	69
Unutarnja diskoloracija zuba	42	Literatura	72
Unutarnja diskoloracija zuba nastala kao posljedica metaboličkih poremećaja u fazi odontogeneze	42		
Unutarnja diskoloracija zuba nastala kao posljedica uporabe određenih lijekova	42		
Unutarnja diskoloracija zuba nastala kao posljedica poremećaja strukture zuba	42		
Vanjska diskoloracija zuba	43		
Interna diskoloracija zuba	43		
Nepravilnosti strukture zuba	46		
Uvod	46	Izgled ordinacije i stomatološki tim	73
Nepravilnosti strukture cakline	46	Vrijeme i struktura prvog posjeta	74
Genetski uzrokovane nepravilnosti strukture cakline	46	Opća procjena pacijenta	74
Okolišem uzrokovane nepravilnosti u strukturi Zubne cakline	47	Anamneza	74
	47	Opći podaci	75
		Razlog posjeta/Sadašnja tegoba	75
	51	Obiteljska i socijalna anamneza	75

4. poglavje: ANATOMSKO-HISTOLOŠKA OBILJEŽJA OROFACIJALNOG PODRUČJA U DJEĆJOJ DOBI

Jelena Dumančić

5. poglavje: PRVI POSJET DOKTORU DENTALNE MEDICINE

Amina Huseinbegović, Mediha Selimović-Dragaš

Medicinska anamneza	76	Tehnike fizičke prisile	105
Dosadašnja stomatološka anamneza	76	Ostale tehnike	106
Stomatološki pregled	77	Literatura	107
Ekstraoralni pregled	77		
Intraoralni pregled	78		
Početni tretman	81		
Rani stomatološki pregled	82		
Planiranje tretmana	83		
Karton pacijenta	84		
Literatura			

6. poglavlje: KONTROLA PONAŠANJA DJETETA U STOMATOLOŠKOJ ORDINACIJI

Elmedin Bajrić, Amina Huseinbegović

Psihički razvoj djeteta	89
Dob od rođenja do tri godine (period novorođenčeta, dojenčeta i malog djeteta)	90
Dob od tri do šest godina (period predškolskog djeteta)	90
Dob od šeste do dvanaeste godine (period predškolskog djeteta, prepubertalni period)	90
Dob od dvanaeste do osamnaeste godine (period puberteta i adolescencije)	91
Dentalni strah i anksioznost	91
Strah i tjeskoba	91
Dentalni strah i dentalna anksioznost	92
Etiologija i epidemiologija dentalnog straha i anksioznosti	93
Mjerenje prisutnosti dentalnog straha i anksioznosti kod djece	95
Ponašanje djeteta u stomatološkoj ordinaciji i problemi u ponašanju	97
Odnos roditelj-dijete-doktor dentalne medicine	100
Kontrola i oblikovanje ponašanja djeteta u stomatološkoj ordinaciji	102
Nefarmakološke metode kontrole ponašanja djeteta u stomatološkoj ordinaciji	104
Tehnike komuniciranja	104

7. poglavlje: FARMAKOLOŠKA KONTROLA BOLI

Sedin Kobašlija, Elmedin Bajrić

Definicija boli i opći pojmovi vezani uz bol	109
Neuroanatomija, neurofiziologija i neurokemija boli	109
Moduliranje osjeta boli	111
Kognitivni i emocionalni aspekti percepcije boli; djeca i percepcija boli	112
Orofacijalna bol	113
Neuroanatomija, neurofiziologija i neurokemija dentalne boli	113
Kontrola boli	116
Metode predtretmanske kontrole boli	117
Metode kontrole boli tijekom tretmana	119
Metode posttretmanske kontrole boli	119
Literatura	120

8. poglavlje: LOKALNA ANESTEZIJA

Martina Majstorović, Dubravka Negovetić-Vranić

Uvod	123
Kontrola ponašanja i prevencija boli u pripremi pacijenta za zahvat	123
Planiranje zahvata kod nekooperativnih pacijenata	124
Lokalna anestezija u djece	126
Površinska anestezija	128
Lokalni anestetici	128
Kemijski sastav i mehanizam djelovanja anestetika	128
Podjela lokalnih anestetika	129

DJEĆJA DENTALNA MEDICINA

Vazokonstriktori	129	Priprema za provođenje anestezije	150
Potentnost i toksičnost lokalnog anestetika	129	Uvod u opću anesteziju	150
Specifičnosti anatomskih, histoloških i morfoloških struktura orofacialne regije u djece	131	<i>Tehnike uvoda u opću anesteziju</i>	
Tehnike lokalne anestezije u djece	132	<i>Inhalacijski uvod</i>	
Infiltracijska anestezija	133	<i>Intravenski uvod</i>	
Mandibularna anestezija	134	<i>Održavanje slobodnog dišnog puta</i>	
Intraosealna anestezija	135	<i>Održavanje opće anestezije</i>	
Intraligamentna (parodontna, PDL) anestezija	136	Budjenje iz opće anestezije	151
WAND anestezija	136	Stomatološki zahvati u općoj anesteziji	152
Madajet XL anestezija ("Needle-free Injection")	137	Stomatološki zahvati u općoj anesteziji kod djece s poremećajem u psihomotornom razvoju	152
Literatura	138	Prijeoperativna priprema i procjena djeteta	152
		<i>Anamneza</i>	
		<i>Klinički pregled</i>	
		<i>Laboratorijske analize</i>	
		<i>Psihofizička priprema</i>	
		Uvod u anesteziju	152
		<i>Premedikacija</i>	
		<i>Uvod u anesteziju</i>	
		<i>Održavanje anestezije</i>	
		Budjenje iz anestezije	153
		Otpust pacijenta	153
Literatura			153

9. poglavlje: SEDACIJA I OPĆA ANESTEZIJA

Radoje Milosavljević

Sedacija	143
Pojam sedacije	143
Karakteristike sedacije	143
Pozitivni učinci sedacije	144
Indikacije i kontraindikacije	144
Priprema pacijenta za sedaciju	144
Specifičnosti sedacije u dječjoj dobi	145
Tehnike sedacije	145
Oralna sedacija	145
Intramuskularna sedacija	145
Intravenska sedacija	146
Inhalacijska sedacija	146
Monitoring za vrijeme sedacije	148
Djeca s posebnim potrebama i sedacija	148
Opća anestezija	148
Definicija pojma	148
Anestezija u pedijatriji	149
Prijeoperativna procjena i priprema djeteta	149
Anamneza	149
Fizikalni pregled	149
Laboratorijske analize i druga ispitivanja	149
Unos hrane prije operativnog zahvata	149
Uvod u anesteziju	149
Premedikacija	149

10. poglavlje: DIJAGNOSTIKA KARIJESA

Nataša Ivančić Jokić

Kliničke metode u dijagnostici karijesa	155
Vizualna detekcija karijesa	156
Taktilna detekcija karijesa	156
Klinički izgled karijesne lezije	156
Karijes	157
Aktivni karijes	157
Inaktivni karijes	158
Skriveni karijes	158
Radiografske snimke	159
Retrokoronarna rendgenska snimka (eng. bite-wing)	159
Periapikalne radiografske snimke	160
Ortopantomografske radiografske snimke	160
Zaštita pacijenata prilikom rtg snimanja	160
Digitalna radiografija	161
Transiluminacija optičkim vlaknima	161

FOTI	161	Dentalni amalgami s visokim udjelom bakra	177
DIFOTI	162	Svojstva dentalnog amalgama	177
Laserska fluorescencija	162	Prednosti i nedostatci uporabe dentalnih amalgama u dječjoj stomatologiji	177
DIAGNOdent	162	Staklenionomerni cementi	178
QLF-Quantitative Light-induced Fluorescence	163	Sastav staklenionomernih cemenata	178
Detekcija karijesa pomoću električnog mjerena	164	Mehanizam strukturiranja staklenionomernih cemenata	179
ECM-Electronic Caries Monitor	164	Podjela staklenionomernih cemenata	179
Literatura	164	Kompomeri	180
		Kompozitni materijali	181
		Sastav kompozitnih materijala	181
		Podjela kompozitnih materijala	182
		Prednosti i nedostatci kompozitnih materijala	183
		Literatura	184

11. poglavlje: TERAPIJA KARIJESA MLIJEČNIH ZUBA

Dubravka Negovetić-Vranić, Martina Majstorović

Uvod	167	12. poglavlje: TERAPIJA KARIJESA TRAJNIH ZUBA	
Histološka građa tvrdih zubnih tkiva	167		Danko Bakarčić
Caklina	167		
Dentin	168	Interceptivni postupci	187
Cement	168	Postupci fluoridacije	188
Karijesna lezija	168	Topikalna fluoridacija	188
Terapijski postupci u liječenju karijesa mliječnih i trajnih zubi	170	<i>Spojevi fluora za topikalnu fluoridaciju</i>	188
Indirektno prekrivanje pulpe (IPP)	170	<i>Sredstva za fluoridaciju</i>	189
Direktno prekrivanje pulpe (DPP)	170	<i>Indikacije za topikalnu fluoridaciju</i>	189
Djelomična pulpotorzija po Cveku	171	<i>Preporuke vezane uz topikalnu fluoridaciju</i>	189
Klinički postupak izrade ispuna	171	Sistemska fluoridacija	189
Preparacija kaviteta – postupak po Black-u	171	Ostala sredstva za remineralizaciju zuba	190
Adhezijski kavitet	173	Preparati temeljeni na kalcijevu fosfatu	190
Načela adhezije na tvrda zubna tkiva	173	<i>Amorfni kalcijev fosfat (ACP)</i>	190
Suvremene tehnike ostvarivanja adhezije prema interakciji sa zubnim tkivom	174	<i>Kazein fosfopeptid-amorfni kalcijev fosfat (CPP-ACP)</i>	190
Adhezija na caklinu	174	<i>Kalcijev natrijev fosfositikat – bioaktivno staklo</i>	190
Adhezija na dentinsko tkivo	174	Preparati s nanohidroksiapatitom	191
Kemijsko vezivanje na tvrda zubna tkiva	175	<i>Nanohidroksiapatit</i>	191
Podjela adhezivnih sustava	175	Primjena sredstava za remineralizaciju zuba	191
Podjela prema generacijama	175	Pečaćenje fisura	191
Podjela po radnim fazama	175	Indikacije i kontraindikacije za pečaćenje fisura	191
Restaurativni materijali u dječjoj stomatologiji	176	Materijali za pečaćenje fisura	192
Dentalni amalgam	176	Postupak pečaćenja fisura	192
Konvencionalni dentalni amalgami	177		

DJEĆJA DENTALNA MEDICINA

<i>Priprema zuba za pečaćenje fisura</i>	192	Radiografske snimke zuba	218
<i>Pečaćenje tekućim kompozitom</i>	193	Testovi vitaliteta pulpe	218
<i>Pečaćenje fisura niskoviskoznim smolama</i>	193	Termički testovi pulpe	218
<i>Pečaćenje fisura staklenoionomernim cementom</i>	193	Električno testiranje pulpe	218
Preventivna kompozitna restauracija	194	Laser dopler flowmetrija (LDF)	218
Uporaba staklenoionomernih cemenata	195	Metode liječenja vitalnih mlijecnih zuba	219
Restaurativni postupci	196	Indirektno liječenje pulpe	219
Postupci prije samog restaurativnog tretmana	196	Direktno prekrivanje pulpe	220
Provođenje samog restaurativnog tretmana	197	Vitalna pulpotomija	220
Restaurativni materijali	197	Pulpotomija s formokrezolom	221
<i>Materijali na staklenoionomernoj osnovi – staklenoionomerni cement</i>	198	Pulpotomija s glutaraldehidom	222
<i>Materijali na kompozitnoj osnovi</i>	198	Pulpotomija s kalcijevim hidroksidom	222
<i>Tehnike izrade kompozitnih ispuna</i>	200	Pulpotomija sa željeznim sulfatom	224
<i>Kompozitni materijali – dobre i loše strane</i>	201	Pulpotomija s mineral triksid agregatom	225
<i>Amalgam</i>	201	Elektrokirurška pulpotomija	226
Restaurativne tehnike	202	Pulpotomija laserom	226
<i>Minimalne invazivne tehnike</i>	202	Devitalizacijska pulpotomija	227
<i>Tunel preparacije</i>	202	Metode liječenja mlijecnih zuba s nevitalnom pulpom	229
<i>Tanjurasti oblik preparacije</i>	202	Pulpektomija	229
<i>Preventivna kompozitna restauracija</i>	203	Pristupni kavitet za pulpektomiju	229
<i>Klasične preparacije</i>	203	Sredstva za irigaciju korijenskih kanala	230
Alternativne metode zbrinjavanja	205	Sredstva za dezinfekciju korijenskih kanala	231
<i>karijesne lezije</i>	205	Punjjenje korijenskih kanala mlijecnih zuba	231
<i>ART</i>	205	Evaluacija uspjeha i praćenje nakon pulpektomije	232
<i>Kemo-mehaničko uklanjanje karijesa</i>	206	Mortalna pulpotomija	233
<i>Mikroabrazija</i>	206	Periapikalne bolesti	233
<i>Zračna abrazija</i>	206	Literatura	235
<i>Primjena ultrazvučnih aparata</i>	207		
<i>Primjena lasera</i>	207		
Literatura	207		

13. poglavlje: LIJEČENJE BOLESTI PULPE MLIJEČNIH ZUBA

Sandra Hrvatin, Hrvoje Jurić

Anatomija pulpnog prostora mlijecnog zuba	214	Uvod	239
Dijagnostički postupci u liječenju pulpe	215	Histološke osobitosti koje prethode nicanju trajnih zubi	240
Klasifikacija bolesti pulpe	215	Nicanje trajnih zubi	240
Medicinska anamneza	216	Razvoj korijena trajnog zuba	241
Stomatološka anamneza pacijenta	217	Histopatološke osnove i terapijski postupci na mladim trajnim zubima	243
Klinički pregled	217	Postupak postavljanja dijagnoze	244

14. poglavlje: LIJEČENJE BOLESTI PULPE MLADIH TRAJNIH ZUBI

Božidar Pavelić, Hrvoje Jurić

Provodenje terapijskoga postupka	246	Ultrazvuk	274
Terapijski postupak izrade ispuna	249	Zvučni aparati	274
Terapijski postupak indirektnog liječenja pulpe	249	Ultrazvučni aparati osnovani na piezoelektričnom efektu	275
Terapijski postupak direktnog liječenja pulpe	249	Laseri	276
Terapijski postupak djelomične pulpotorije	249	Primjena na mekim tkivima	276
Terapijski postupak vitalne pulpotorije	250	Primjena na tvrdim zubnim tkivima	276
Terapijski postupak apeksogeneze	251	Literatura	277
Terapijski postupak apeksifikacije	252		
Terapijski postupak revaskularizacije	253	Zbrinjavanje endodontski liječenih zuba	
Osvrt na provedbu postupka revaskularizacije s obzirom na uobičajeni postupak endodontskog liječenja	256		
Histološke karakteristike revaskularizacije	258	<i>Ivana Radović</i>	
Literatura	259	Literatura	281

15. poglavje: SPECIFIČNE TERAPIJE U DJEČJOJ DOBI

Atricija, abrazija i erozija zuba

Zoran R. Vulićević, Jelena Juloski

Atricija	264	Krunice od nehrđajućeg čelika	283
Abrazija	265	Definicija	283
Erozija	266	Indikacije i kontraindikacije	283
Klinička slika	267	Tehnika postavljanja čeličnih krunica	284
Etiologija i čimbenici rizika	267	Uspješnost primjene čeličnih krunica	286
Kemijski čimbenici	268	Hall tehnika	286
Biološki čimbenici	269	Adhezivni mostovi	287
Bihevioralni čimbenici	269	Povijest	287
Prevencija	269	Struktura adhezivnog mosta	288
Literatura	270	Indikacije i kontraindikacije	290
		Klinička primjena u dječjoj stomatologiji	290
		Djelomične proteze u dječjoj stomatologiji	293
		Literatura	297

Minimalno invazivni postupci

Ivana Radović, Zoran R. Vulićević, Zoran Mandinić, Miloš Beloica, Jelena Juloski

Mikroabrazija	272	Uvod	301
Minimalno invazivne preparacije	273	Karakteristike zdravih tkiva parodonta djece	301
		Dijagnoza bolesti parodonta kod djece	303

Mirjana Ivanović

DJEĆJA DENTALNA MEDICINA

Gingivitis uzrokovan plakom (kronični gingivitis)	303	Infekcije u ustima djece	321
Terapija gingivitisa uzrokovanog plakom	305	Odontogene infekcije kod djece	321
Akutni gingivitis	306	Apsces	321
Gingivitis kod djece s herpetičnim gingivostomatitism	306	Flegmona	323
Akutni nekrotizirajući ulcerozni gingivitis (ANUG)	306	Primjena antibiotika u liječenju akutnih odontogenih infekcija	325
Gingivalne lezije koje nisu uzrokovane dentalnim plakom	307	<i>Profilaktička primjena antibiotika</i>	327
Promjene na gingivi kod genetskih poremećaja	307	Neodontogene infekcije kod djece	328
Sistemske bolesti koje se manifestiraju na gingivi	308	Streptokokne infekcije	328
<i>Hematološke bolesti</i>	308	Stafilokokne infekcije	329
<i>Imunološka stanja</i>	308	Tuberkuloza	329
Ozljede gingive	308	Aktinomikoza	329
Povećanje gingive kao posljedica uzimanja lijekova	308	Kongenitalni sifilis	330
Kronični parodontitis	309	Gljivične infekcije	330
Agresivni parodontitis	310	Literatura	331
Mlječna denticija	310		
Trajna denticija	311		
Parodontitisi kao manifestacija sistemske bolesti	312	Oralne manifestacije	
Genetski poremećaji	312	virusnih bolesti kod djece	
Hematološki poremećaji	313	Zoran R. Vuličević, Zoran Mandinić	
<i>Poremećaj bijele krvne loze</i>	313		
<i>Poremećaji crvene krvne loze</i>	314	Uvod	332
Opći pristup liječenju parodontnih bolesti koje nisu uzazvane dentalnim plakom	314	Infekcije virusom herpes simplex	332
Nekrotizirajući ulcerozni parodontitis	315	Gingivostomatitis herpetica	332
Razvojne anomalije gingive	315	Klinička slika	333
Literatura	316	Dijagnoza	334
		Diferencijalna dijagnoza	334
		Terapija	334
		Herpes simplex recidivans	335
		Klinička slika	336
		Dijagnoza	336
		Diferencijalna dijagnoza	336
		Terapija	336
		Herpes zoster	337
		Klinička slika	337
		Diferencijalna dijagnoza	338
		Dijagnoza	338
		Terapija	338
		Infektivna mononukleoza	338
		Klinička slika	339
		Dijagnoza	339
		Terapija	339
		Bolesti uzrokovane Coxackie virusima	339
		Herpangina	339
		Klinička slika	339
		Diferencijalna dijagnoza	340
		Dijagnoza	340
		Terapija	340

17. poglavlje: INFЕKTIVNE BOLESTI MEKIХ TKIVA USNE ŠUPLJINE KOD DJECE

Bakterijske infekcije

Olivera Jovičić

Uvod

320

Najznačajniji patogeni mikroorganizmi
usne šupljine

320

Stomatitis pseudoaphtosa	340	Protokol zbrinjavanja pacijenata s ozljedama zuba	353
(bolest šaka, stopala i usta)			
Klinička slika	340	Terapija ozljeda tvrdih zubnih tkiva	356
Diferencijalna dijagnoza	340	Infrakcije cakline	356
Dijagnoza	341	Fraktura cakline krune zuba	356
Terapija	341	Fraktura cakline i dentina bez otvorene pulpe	356
Bolesti uzrokovane Paramyxo virusima	341	Fraktura cakline i dentina s otvorenom pulpom	357
Parotitis epidemica – zaušnjaci	341	Uzdužna fraktura krune i korijena zuba	358
Klinička slika	341	Fraktura korijena zuba	359
Dijagnoza	341	Fraktura alveolarnog nastavka	359
Zaštita	341	Ozljede parodontnih tkiva	359
Terapija	341	Potres zuba	360
Morbili – ospice	342	Subluksacija, klimavost ozlijedenog zuba	360
Klinička slika	342	Ekstruzijska luksacija (djelomična izbjijenost)	360
Dijagnoza	342	Intruzijska luksacija	361
Zaštita	343	Lateralna luksacija	361
Terapija	343	Avulzija (traumatska ekstrakcija zuba)	362
Rubeola – crljenac	342	Imobilizacija ozlijedenih zuba	362
Klinička slika	343	Komplikacije ozljede zuba	364
Dijagnoza	343	Literatura	366
Zaštita	343		
Terapija	343		
Rekurentni aftozni stomatitis	343		
Klinička slika	343		
Diferencijalna dijagnoza	343		
Terapija	345		
Literatura	345		

18. poglavlje: TRAUME ZUBA

Zoran R. Vulićević, Miloš Beloica, Ana Vuković

Epidemiologija i etiologija ozljeda zuba	347	Uklanjanje neprikladnih navika i terapija eventualnih nepravilnosti	371
Čimbenici vezani uz usnu šupljinu	348	Sisanje prsta	371
Demografski čimbenici	348	Infantilno gutanje	372
Postojanje sistemskih bolesti	350	Disanje na usta	373
Čimbenici vezani uz ponašanje pacijenta	350	Miofunkcionalna terapija	374
Čimbenici okoline	350	Upotreba vestibularne ploče	375
Sudjelovanje u prometu	350	Upotreba trenažera	376
Sportske ozljede	350	Korekcija obrnutog prijeklopa sjekutića i bočnog križnog zagrlja	377
Neadekvatna uporaba zuba	350	Obrnuti prijeklop sjekutića	377
Jatrogeni čimbenici	351	Dentoalveolarni obrnuti prijeklop sjekutića	377
Nasilje	351	Funkcionalni obrnuti prijeklop sjekutića	379
Mehanizam nastanka ozljede zuba	351		
Mjesto ozljede	352		
Klasifikacija ozljeda zuba	352		

19. poglavlje: INTERCEPTIVNA ORTODONCIJA

Predrag V. Nikolić, Željko B. Milosavljević,
Tijana Sessa

DJEĆJA DENTALNA MEDICINA

Skeletni obrnuti prijeklop sjekutića	380	21. poglavlje: DJECA S POSEBNIM
Bočni križni zagriz	380	POTREBAMA U STOMATOLOŠKOJ
Dentoalveolarni bočni križni zagriz	380	ORDINACIJI
Funkcionalni bočni križni zagriz	380	
Skeletni bočni križni zagriz	381	Jelena Dumančić
Sprječavanje razvoja skeletnih nepravilnosti	382	
Skeletna klasa II ili distalni zagriz	382	Fizičko oštećenje
Skeletna klasa III ili mezijalni zagriz	384	Intelektualno oštećenje
Povrat izgubljenog prostora i čuvanje prostora za trajne zube	385	Senzorička oštećenja
Serijska ekstrakcija	387	Literatura
Uklanjanje prekobrojnih zuba, ankiloziranih zuba i mekotkivnih koštanih barijera koje ometaju nicanje trajnih zuba	389	
Literatura	390	

20. poglavlje: RADIOLOGIJA U DJEĆJOJ STOMATOLOGIJI

Biljana Marković Vasiljković

Uvod	393	Osobitosti oralno-kirurških zahvata u dječjoj stomatologiji
Indikacije za radiološko snimanje u dječjoj populaciji	393	Specifičnosti oralno-kirurških zahvata u dječjoj stomatologiji
Tehnike snimanja zuba kod djece	396	Histološke i anatomsко-morfološke specifičnosti
Retroalveolarna radiografija	396	415
Retrokoronarna radiografija	397	415
Okluzalna radiografija	398	416
Aksijalna radiografija	399	416
Ortopantomografija	400	417
Rendgenkranografija	400	417
“Cone beam” kompjutorizirana tomografija (CBCT)	401	418
Opća načela zaštite od zračenja	402	Položaj djeteta i terapeuta prilikom oralno-kirurških zahvata
Zaštita djece prilikom snimanja	402	419
Zaštita stomatologa prilikom snimanja	404	Indikacije i izbor optimalne tehnike oralno-kirurških zahvata
Literatura	405	Klasične oralno-kirurške tehnike
		420
		Primjena elektrotoma u oralnoj kirurgiji
		421
		Primjena lasera u oralnoj kirurgiji
		421
		Najčešći oralno-kirurški zahvati
		422
		Ekstrakcije zuba
		422
		Kirurgija mekih tkiva usne šupljine
		423
		Posttraumatska kirurgija
		424
		Adjuvantna kirurgija kod dentofacialnih infekcija
		425

Mukokele usana	428	Poremećaji funkcije paratiroidne žlijezde	465
Mukogingivne anomalije	429	Pacijenti s poremećajem funkcije nadbubrežne žlijezde	465
Mukogingivne anomalije i retencija zuba	429		
Mukogingivne anomalije i funkcija orofacialnog sustava	430	Epilepsija	465
Kirurško uklanjanje prekobrojnih zuba	433	Zaključak	466
Kirurško uklanjanje manjih benignih tumora čeljusti	436	<u>Literatura</u>	<u>467</u>
Kompleksni oralno-kirurški zahvati u ortodontskoj terapiji	437		
Postoperativne komplikacije	438		
<u>Literatura</u>	<u>445</u>		
24. poglavje: ZLOSTAVLJANJE I ZANEMARIVANJE DJECE			
<i>Gordana Buljan Flander, Robert Richard Welbury</i>			
23. poglavje: STOMATOLOŠKI TRETMAN DJECE SA SISTEMSKIM BOLESTIMA			
<i>Nina Marković, Sedin Kobašlija</i>			
Uvod	447	Uloga stomatološkog tima	470
Kardiovaskularne bolesti	450	Osnovne vrste zlostavljanja	470
Urođene srčane mane	450	Kako doktor dentalne medicine može otkriti zlostavljanje?	471
Reumatska groznica	451	Fizičko zlostavljanje	471
Infektivni endokarditis	451	Emocionalno zlostavljanje	473
Opća načela antibiotske profilakse	453	Seksualno zlostavljanje	474
Bolesti krvi	455	Zanemarivanje	474
Anemije	456	Dentalno zanemarivanje	474
Policitemija	457	Što doktor dentalne medicine treba učiniti ako posumnja na zlostavljanje	475
Leukemija	457	<u>Literatura</u>	<u>477</u>
Bolesti hemostaze – hemoragijski sindromi	458		
Respiratorne bolesti	459		
Bolesti probavnog trakta	460	KAZALO POJMOVA	
Celijakija ili glutenska enteropatija	460	479	
Anoreksija i bulimija	460		
Bolesti bubrega i urinarnog trakta	461		
Tretman djece s tumorima u području glave i vrata	462		
Poremećaji endokrinih žlijezda	462		
Šećerna bolest	462		
Akromegalija i pituitarizam	464		
Bolesti štitne žlijezde	464		